

Márkus Mónika – Renner Péter
Az üzleti vállalkozások
gazdaságtana

FaduwArt Bt.
2017

ExxonMobil

More energy. Fewer emissions.
It takes the brightest minds
working together.

Are you ready to help us take on the world's
important energy challenges?

Are you interested in working for
ExxonMobil in Hungary?
We have opportunities for you!

Application has never been easier.
Open your web browser and apply
on-line at exxonmobil.hu for a job
of your interest. Complete your
profile and keep it updated with
any changes on-line.

Find out more at exxonmobil.hu

Márkus Mónika, Renner Péter
Az üzleti vállalkozások gazdaságtana

FaduWArt Bt.
2017

Írták:

Márkus Mónika

okl. közgazdász

Az innováció és A start-up vállalkozások fejezetek

és

Renner Péter

okl. mérnök, közgazdász, adótanácsadó

A kiadvány megjelenését támogatta az [ExxonMobil](#)

Márkus Mónika, Renner Péter: Az üzleti vállalkozások gazdaságtana

©Faduwart Bt.

A kiadvány szerzői jogvédelem alatt áll, minden jog fenntartva!

A kiadvány egészének vagy bármely részének másolása, sokszorosítása, visszafejtése, részeinek átvétele, elektronikus formában való terjesztése, értékesítése **büntetőjogi következményekkel járhat!**

Kiadja a

Faduwart Bt.

Szolgáltatások és szoftverek KKV-k részére

www.KKVszoftverek.hu

1281 Budapest, Pf. 53.

info@faduwart.hu

Tartalomjegyzék

A vállalat fogalma	8
<i>A vállalati gazdaságtan fogalma</i>	<i>10</i>
<i>A vállalkozás érintettjei</i>	<i>10</i>
<i>A vállalkozás, mint átalakító rendszer</i>	<i>11</i>
<i>A vállalkozó fogalmának változása az ókortól napjainkig</i>	<i>12</i>
<i>Kérdések</i>	<i>16</i>
A piac	17
<i>Kérdések</i>	<i>20</i>
Az innováció	21
<i>Az innováció elméleti háttere</i>	<i>23</i>
<i>Az innováció célja</i>	<i>24</i>
<i>Az innováció típusa</i>	<i>24</i>
<i>Az innovációs lánc</i>	<i>27</i>
<i>A termékfejlesztés alapmodellje</i>	<i>28</i>
<i>A terméktervezés folyamata</i>	<i>28</i>
<i>A technológiafejlesztés</i>	<i>32</i>
<i>Szervezeti innováció</i>	<i>32</i>
<i>Az innováció sikere és sikertelensége</i>	<i>33</i>
A vállalkozás/vállalat megalapítása	35
<i>A vállalkozás neve, a cégnév</i>	<i>39</i>
<i>A cégtábla, a székhely, a telephely</i>	<i>39</i>
<i>Tevékenységek végzése</i>	<i>40</i>
<i>A vállalkozás vagyona</i>	<i>42</i>
<i>Könyvvizetési típusok</i>	<i>42</i>
<i>Az alapítás folyamata</i>	<i>43</i>
<i>Egyéni vállalkozás</i>	<i>43</i>
<i>Egyéni cég</i>	<i>44</i>
<i>Társas vállalkozás</i>	<i>44</i>
<i>Kérdések</i>	<i>45</i>

A start-upok.....	47
Nemzetközi definíciók.....	47
Hazai megfogalmazások	51
Start-up körkép.....	55
A vállalat vagyongazdálkodása	61
A tárgyeszköz-gazdálkodás	62
Forgóeszköz-gazdálkodás	90
A készletgazdálkodás	90
A követelések kezelése	106
Pénzeszköz-gazdálkodás	108
A vállalkozás finanszírozása	110
A vállalkozás vagyonszerkezetének bemutatása: a mérleg.....	113
Kérdések	113
Feladatok a beruházások gazdaságossági vizsgálatához.....	118
Költséggazdálkodás	126
A költség fogalma	127
A költségviselő.....	128
A költségek előrejelzése	128
A költségek csoportosítása.....	129
Az egy termékre jutó költségek kalkulációja, az önköltség.....	139
A fedezeti pont	142
Költségek a döntéshozatalban	143
Kulcsszavak.....	144
Kérdések	146
Feladatok.....	147
Feladatok megoldása	157
Ár, árpolitika, árképzés.....	169
Az árpolitika	169
Új termék árazása	174
Árképzések.....	176
Végső ár kialakítása	178
Az árdifferenciálás.....	181

<i>Terület szerinti árképzés (a szállítási költség és a termék árának viszonya)</i>	<i>182</i>
<i>Az árkedvezmények.....</i>	<i>182</i>
<i>Árváltoztatási stratégiák.....</i>	<i>185</i>
<i>A termékéletgörbe.....</i>	<i>187</i>
<i>A BCG portfólió mátrix</i>	<i>189</i>
<i>Kérdések</i>	<i>191</i>
Az üzleti terv.....	192
<i>A pénzügyi terv.....</i>	<i>195</i>
<i>A mesterköltségvetés elkészítése (esettanulmány).....</i>	<i>201</i>
<i>Az üzleti terv felépítése</i>	<i>218</i>
<i>Kulcsszavak.....</i>	<i>226</i>
<i>Kérdések</i>	<i>227</i>
<i>Feladatok.....</i>	<i>228</i>
<i>Feladatok megoldása</i>	<i>237</i>
A pénzügyi elemzés	249
<i>A fedezeti pont</i>	<i>249</i>
<i>A költség–mennyiség–haszon elemzés</i>	<i>255</i>
<i>A költség–mennyiség–haszon elemzés használata rövidtávú döntésekhez.....</i>	<i>261</i>
<i>A költség–mennyiség–haszon elemzés többféle termék esetén</i>	<i>263</i>
<i>A biztonsági határ</i>	<i>265</i>
<i>A működési áttétel</i>	<i>266</i>
<i>Kulcsszavak.....</i>	<i>267</i>
<i>Kérdések</i>	<i>268</i>
<i>Feladatok.....</i>	<i>269</i>
<i>Elemzések</i>	<i>276</i>
<i>Feladatok megoldása</i>	<i>278</i>

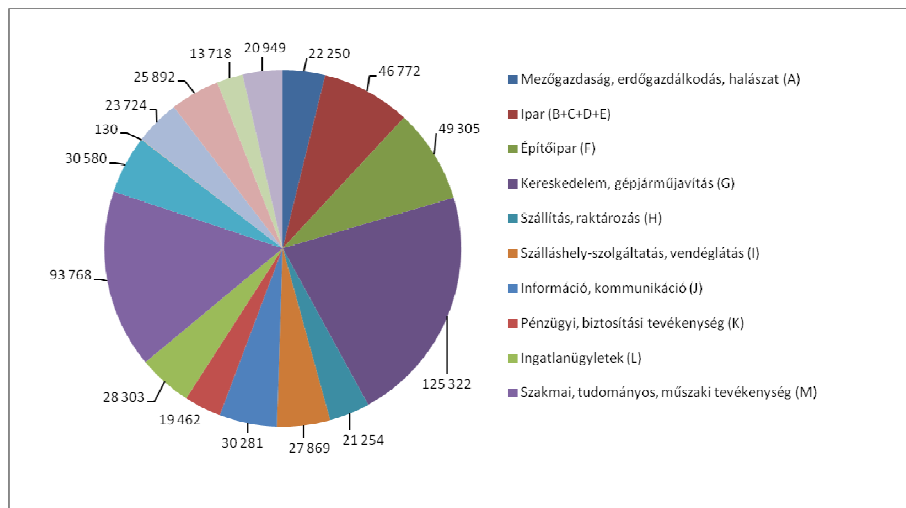
Adózási alapismeretek	291
<i>Miért kell adót fizetni?</i>	291
<i>A legfontosabb központi adók</i>	295
<i>A személyi jövedelemadó (1995. évi CXVII. törvény)</i>	300
<i>Az általános forgalmi adó (2007. évi CXXVII. törvény)</i>	310
<i>Az egyszerűsített vállalkozói adó (2002. évi XLIII. törvény).....</i>	318
<i>Az adózás rendjéről szóló törvény (2003. évi XCII. törvény).....</i>	320
<i>A helyi (önkormányzati) adók.....</i>	320
<i>Kérdések</i>	326
A vállalkozási formák.....	327
<i>Az alapítás dokumentumai.....</i>	328
<i>A gazdasági társaságok testületei</i>	332
<i>A gazdasági társaságok vezető tisztségviselői, a felügyelőbizottság és a könyvvizsgáló</i>	337
<i>A korlátolt, a korlátlan és az egyetemleges felelősség</i>	342
<i>Az egyéni vállalkozás (ev.), az egyéni cég (ec.)</i>	344
<i>A közkereseti társaság (kkt.) és a betéti társaság (bt.).....</i>	347
<i>A korlátolt felelősségű társaság (kft.)</i>	352
<i>A részvénytársaság (zrt., nyrt.).....</i>	357
<i>Kérdések</i>	364
Irodalom	370
<i>Felhasznált irodalom az innovációhoz</i>	373
<i>Felhasznált irodalom a Startup fejezethez.....</i>	374

A vállalat fogalma

A vállalatok a legszélesebb körben elterjedt szervezetek a piacgazdaságban, a nemzet növekedésének motorjai, és jelentősen járulnak hozzá az életszínvonal emeléséhez. Az üzleti élet mozgatórugója az eladó és a vevő között létrejött csere. A vevőnek szüksége támad egy termékre vagy szolgáltatásra, és pénzt áldoz azért, hogy az eladótól ezt megkapja.

Tehát a vállalkozást úgy is definiálhatjuk, hogy szükségletek (termékek és szolgáltatások) kielégítésére, profitszerzés céljából létrejött üzleti entitás, a termelési és szolgáltatási tevékenységek termelési-szervezeti alapegységei, ahol a vállalati dolgozók, az egyének tevékenysége a társadalom szükségleteit elégítik ki.

Az üzleti vállalkozások az összes profitorientált tevékenységet és vállalkozást magában foglalják. Ezek olyan termékeket és szolgáltatásokat kínálnak, amelyekre szükség van egy gazdaságban. Vannak vállalkozások, amelyek termékeket gyártanak, mint például gépkocsikat, tejtermékeket, mobiltelefonokat, divatárakat, hűtőszekrényeket, míg mások szolgáltatást kínálnak, mint például a biztosítást, frizurakészítést, szállítmányozást, fuvarozást, szórakoztatást a sporteseményektől a zenefesztiválokig.

1. ábra A működő vállalkozások száma nemzetgazdasági ág szerint (2013). Forrás: KSH

22. **Bocskorfogó Kft.** fogókat gyárt. A következő költségek merültek fel az adott évben (ezer forintban):

Béreköltségek

Gépkezelők	165.000
Gépkarbantartók	34.000
Minőségellenőrök	56.000

Anyagköltségek

Réz	762.000
Gépolaj, gépszír	4.000
Anyacsavar	1.300

- a) *Mennyi az éves közvetlen béreköltség?*

165 MFt

- b) *Mennyi az éves közvetlen anyagköltség?*

762 MFt

- c) *Mennyi az éves közvetett bér- és anyagköltség?*

90 MFt és 5,3 MFt

23. **Ing-Ovány Kft.** egy ingeket előállító cég, és két műszakban dolgoznak a munkások. A vállalat délutánra 10% műszakpótlékot, míg túlóra az alapbéren felül 50% pótlékot ad. Mivel az összes inget raktárra gyártják, és nem egyedi megrendelésre, a pótlékokat az üzemi általános költségek közé számolják el. A szeptemberi bérfizetési jegyzék a következőket tartalmazza:

Összes munkaóra szeptemberben	16.000
Alap órabér a nappali műszakban	500
Összes ledolgozott órák száma a két műszakban túlóra nélkül (a két műszakban ugyanannyi órát dolgoznak)	14.000

Az összes túlóra a nappali műszakban történt.

- a) *Számolja ki a túlórák számát! $16.000 - 14.000 = 2.000$ óra*

- b) *A béreköltség közül mennyit fizettek a túlórára és a műszakpótlékra?*

Túlóra: $2.000 \times 750 = 1,5$ MFt, műszakpótlék: $7.000 \times 50 = 350$ eFt

- c) *Mennyi a közvetlen béreköltség? Mennyi a közvetett béreköltség?*

Közvetlen béreköltség: $14.000 \times 500 = 7$ MFt,

Közvetett béreköltség: $1,5 + 0,35 = 1,85$ MFt